Звіт до практичної роботи №5

Тема: Закони розподілу та числові характеристики випадкових величин

Мета: набути практичних навичок у розв'язанні задач щодо знаходження законів розподілу та числових характеристик дискретних та неперервних випадкових величин, зокрема нормального закону, та розв'язання типових задач до цієї теми.

Хід Роботи

(завдання 7,8,9,10,11)

Номер 7

НВВ X має рівномірний розподіл з параметрами a, b. Функція щільності рівномірного розподілу f(x) = 1 b-a, $a \le x \le b$. Вивести формулу функції рівномірного розподілу F(x), формулу для математичного сподівання M(x), дисперсії D(x), асиметрії As, ексцесу Ek, імовірності події $\alpha \le X \le b$.

$$F(x) = \{0 \text{ } (x < a), (x - a)/(b - a) \text{ } (a < = x < b), 1 \text{ } (x = > b) \}$$

$$M(x) = (a + b) / 2$$

$$D(x) = ((b - a)^2)/12$$

$$As = 0$$

$$Ek = -6/5$$

 $P(a \le X \le b) = F(a) - F(b)$

Номер 8

НВВ X має експоненціальний розподіл з параметром λ . Функція щільності експоненціального розподілу $f(x) = \lambda e^{-\lambda x}$, $x \ge 0$. Вивести формулу функції рівномірного розподілу F(x), формулу для математичного сподівання M(x), дисперсії D(x), імовірності події $\alpha \le X \le b$.

$$F(x) = \{1-e^{-\lambda}x \ (x=>0) \ , \ 0 \ (x<0) \ \}$$

$$E[X] = 1/\lambda$$

$$D(x) = \lambda^{-2}$$

$$P(a<=X<=b) = F(b) - F(a) = (1-e^{-\lambda}b) - (1-e^{-\lambda}a) = e^{-\lambda}a - e^{-\lambda}b$$
 Homep 9

НВВ X має розподіл Коші. Функція щільності розподілу Коші задана у вигляді $f(x) = c/1 + x^2$, де c — деяка константа. Знайти константу c, функцію розподілу Коші F(x) та ймовірність події $-1 \le X \le 1$.

c= 1/
$$\pi$$

F(x) = 1/ π * tan^-1(x) + 1/2
P(-1<=X<=1) = $\frac{1}{2}$

Номер 10

НВВ X задана функцією щільності розподілу: $f(x) = \{c \cdot cos x, -\pi \ 2 \le x \le \pi \ 2, 0, |x| > \pi \ 2$, де c – деяка константа. Знайти константу c, функцію розподілу F(x), імовірність події $|X| \le \pi \ 4$.

$$c = \frac{1}{2}$$

$$F(x) = \{0 (x < -\pi/2), 1/2(\sin(x)+1) (-\pi/2 <= x <= \pi/2), 1 (x > \pi/2)\}$$

$$P(-\pi/4 <= X <= \pi/4) = \operatorname{sqrt}(2)/2$$

Номер 11

Часовий інтервал між надходженнями пакетів даних у комп'ютерній мережі зі швидкістю передавання даних 10 Мбіт/сек підприємства має експоненціальний розподіл з параметром $\lambda = 15$ мкс. Знайти: $\square$ середню довжину інтервалу; $\square$ дисперсію довжини інтервалу; $\square$ СКВ довжини інтервалу; $\square$ імовірність того, що часовий інтервал між надходженнями пакетів перевищить 20 мкс; $\square$ імовірність того, що часовий інтервал між надходженнями пакетів буде у межах 10 < X < 15 мкс.

$$M(X) \approx 0.0667 Mκc$$

D(X)≈0.00444 мкс²

σ(Х)≈0.0667 мкс

P(X>20)≈0

 $P(10 < X < 15) \approx 0$

Контрольні питання

- 1. Кількість разів, коли випадає "орел" при підкиданні монети. Кількість товарів, куплених клієнтом за один візит.
- 2. Час, що витрачається на виконання завдання, Температура повітря в певний момент часу,
- 3. Ні, не для всіх. Розподіл Коші не має визначених математичного сподівання і дисперсії.
- 4. Використання математичного сподівання може бути виправдане через відносну стабільність, альтернативні характеристики (медіана, мода), контекст застосування і сходження середніх у великих вибірках, навіть якщо воно не є скінченним.
- 5. Розподіл із параметрами.
- 6. Медіана, мода, дисперсія, СКВ, асиметрія, ексцес та квартили.
- 7. Ймовірнісний сенс: в його інтерпретації як "середнє" значення випадкової величини в довгостроковій перспективі. Статистичний сенс: відображає його використання для оцінки центральної тенденції даних у вибірці.
- 8. Асиметрію для оцінки напрямку і зміщення розподілу, а ексцес для визначення товщини хвостів і ризику крайніх значень.
- 9. Інтеграл (або сума) для обчислення математичного сподівання не є скінченним, а дисперсія, асиметрія і ексцес визначаються математичним сподіванням.
- 10. Через центральну граничну теорему, що стверджує, що суми незалежних величин з будь-яким розподілом наближаються до нормального, а також через його симетрію, універсальність застосування і простоту статистичних властивостей.

Доповідь підготував Гладкий Іван